

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ
ІМЕНІ Б.ХМЕЛЬНИЦЬКОГО**

Кафедра психології, педагогіки та соціально-економічних дисциплін

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ВОК 13.3 «ПОЛІТИЧНІ ТА ЕКОНОМІЧНІ СИСТЕМИ»
(вибіркова освітня компонента/для набору 2020 року)
ОПП «Безпека державного кордону»**

Рівень вищої освіти: I (бакалаврський)

Галузь знань: 25 Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону

Спеціальність: 252 Безпека державного кордону

Професійна кваліфікація: офіцер тактичного рівня Державної прикордонної служби України

Форма здобуття освіти: денна

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Навчальна дисципліна «Політичні та економічні системи», належить до вибіркових навчальних дисциплін ОПШ «Безпека державного кордону». Вивчається протягом 8-го семестру на кафедрі психології, педагогіки та соціально-економічних дисциплін.

Метою вивчення навчальної дисципліни, є формування у курсантів знань з політичної та економічної наук, а також формування на цій основі цілісного наукового світогляду на рівні загально світоглядної орієнтації, яка дозволяє визначити як своє місце у світі, суспільстві так і сформувати політичну та економічну культуру та свідомість. Формування в курсантів цілісного наукового світогляду як на рівні загальносвітоглядної орієнтації, яка дозволяє визначити своє місце у суспільстві, так і знаходити особистий сенс життя, моральні ідеали. Політичні та економічні системи сприяє виробленню в курсантів соціально-орієнтованого мислення, здатності аналізувати політико-економічні процеси у суспільстві загалом.

Основне завдання навчальної дисципліни – забезпечити володіння цілісною та логічно-последовною системою знань про політичні та економічні системи світу та їх основні інститути, сутність політичних та економічних явищ і суспільних процесів, що відбуваються як у межах України так і на європейському та міжнародному рівнях.

Курсант, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен:

знати: - основні положення теорії і практики політичної науки, характеристику сучасного українського суспільства і його цінностей;

- суттєві ознаки і типологію сучасних політичних систем та їх елементів;
- вимоги основних вітчизняних та міжнародних нормативно-правових актів у політичній сфері;
- зміст, закономірності, принципи і тенденції розвитку політичних та економічних систем, політичних та економічних відносин у світі та в Україні;
- проблеми етнонаціональних відносин у світі та в Україні;
- особливості зовнішньої політики української держави та міжнародних відносин;
- сутність та механізм дії економічних законів, закономірності розвитку суспільного виробництва, суттєві риси основних соціально-економічних систем та напрямки їх еволюції.

- особливості сучасних збройних конфліктів: гібридних та не конвенційних воєн;

вміти: - аналізувати проблеми сучасного політичного та економічного життя України та світу;

- виявляти основні тенденції розвитку політичної та економічної систем України, інших держав та міжнародних політичних та економічних відносин;

- аналізувати причини змін у політичному житті України та світового співтовариства;

- прогнозувати політичні події на підставі наявної інформації про політичні реалії в Україні і світі;
- застосовувати отримані знання для аналізу складових проблем будівництва нового українського суспільства;
- користуватися економічними поняттями і категоріями, бачити зв'язки між економічними явищами, розуміти закономірності їх розвитку;

ознайомитись: - з основами політології та економічної теорії;

- з проблемами будівництва і реформування політичної та економічної систем України;
- з тенденціями розвитку української та світової політичної та економічної думки.
- з положеннями безпекової політики України та світу.

ВИКЛАДАЧ:

Доцент кафедри психології, педагогіки та соціально-економічних дисциплін, кандидат педагогічних наук, доцент Клавдія ТУШКО, e-mail: kltushko@ukr.net

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.

Філософія, Історія України.

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.

Навчальні аудиторії, мультимедійний проектор, екран, ноутбук, навчальна література з навчальної дисципліни, модульне середовище кафедри педагогіки та соціально-економічних дисциплін.

Програмне забезпечення: модульне середовище академії – <http://10.241.24.9/>

ТРИВАЛІСТЬ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ КУРСУ

Курс	Семестр	Кількість кредитів ЄКТС	Кількість годин																	Форми підсумкового контролю							
			Загальна	Усього аудиторних занять	Аудиторна робота										Індивідуальна робота							Самостійна робота	Екзамен	Диференційований залік	Залік		
					лекції	групові заняття	групові вправи	практичні заняття	лабораторні заняття	семінари	рольові ігри	контрольна робота	індивідуальні заняття	модульний контроль	підсумковий контроль	Усього	реферат	конспект з теми	переклад текстів	розрахункове завдання	курсова робота					контрольна робота	-----
за денною формою навчання																											
4	8	4	120	50	4	26		10		4		2			4	30		30						40			+
Усього за дисципліну		4	120	50	4	26		10		4		2			4	30		30						40			

КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА КОНТРОЛЬ РІВНЯ ЇХ ДОСЯГНЕННЯ КУРСАНТАМИ

Шифр	Компетентність	Методи контролю
Загальні компетентності		
ЗК-1	Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.	МК1.2; МК1.4; МК2.3; МК2.5; МК3.3;МК4.1; МК4.4.
ЗК-7	Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).	МК1.2; МК1.4; МК2.3; МК2.5; МК3.3;МК4.1; МК4.4.
ЗК-9	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	МК1.2; МК1.4; МК2.3; МК2.5; МК3.3;МК4.1; МК4.4.
Фахові компетентності спеціальності		
ФК-13	Здатність ураховувати психологічні та інших особливості поведінки людей та їх вплив на виконання функції охорони державного кордону.	МК1.2; МК1.4; МК2.3; МК2.5; МК3.3;МК4.1; МК4.4.
ФК-14	Здатність адекватно діяти в умовах фізичних перевантажень, емоційно-негативних явищ, здійснювати управління стресовими ситуаціями та конфліктами, у тому числі в загрозливих і критичних ситуаціях, використовувати прийоми психологічної розрядки.	МК1.2; МК1.4; МК2.3; МК2.5; МК3.3;МК4.1; МК4.4.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ, МЕТОДИ НАВЧАННЯ ТА КОНТРОЛЬ РІВНЯ ЇХ ДОСЯГНЕННЯ КУРСАНТАМИ

Шифр	Компетентність	Методи навчання	Оцінювання
ПРН-9	Організувати професійну підготовку персоналу, підготовку прикордонних нарядів й підрозділів до виконання завдань за призначенням у різних умовах.	МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН1.4; МН1.6; МН1.7; МН2.1; МН2.3; МН.3.2; МН3.5; МН4.2; МН4.3; МН4.4.	МК1.1; МК1.3; МК1.4; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК3.2; МК4.1.
ПРН-18	Організувати заходи морально-психологічного забезпечення персоналу.	МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН1.4; МН1.6; МН1.7; МН2.1; МН2.3; МН.3.2; МН3.5; МН4.2; МН4.3;	МК1.1; МК1.3; МК1.4; МК2.1; МК2.4; МК2.8;

Шифр	Компетентність	Методи навчання	Оцінювання
		МН4.4.	МК3.2; МК4.1.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

№ Тем	Найменування тем	Кіль-кість годин	Номери, вид занять та кількість годин						Місяці	Номери тем, занять та кількість годин	Кіль-кість годин
			1	2	3	4	5	6			
1	Політологія як наука та навчальна дисципліна		Л2	Сз2					09	1/1Л(2); 1/2Сз(2); 2/1Л(2); 2/2Сз(2);	8
2	Становлення та розвиток політичної думки		Л2	Сз2					10	3/1Л(4); 3/2Сз(2); 4/1Л(2); 4/2Сз(2);	8
3	Політична влада та форми її здійснення		Л2	Сз2							
4	Політична система суспільства		Л2	Сз2					11	5/1Л(2); 5/2Сз(2); 6/1Л(2); 6/2Сз(2); 7/1Сз(2);	10
5	Світові політичні процеси і зовнішньополітична діяльність України		Л2	Сз2							
6	Сучасні етнонаціональні процеси		Л2	Сз2					12		4
7	Актуальні проблеми воєнної політології			Сз2							
	Екзамен										
	Усього	76								Усього	30

Умовні позначення: Лекція – Л Семінарське заняття – Сз Екзамен залік – Екз практичне заняття – Пз Контрольна робота – Кр Групове заняття – Гз Заняття обов'язкові до оцінювання – 1/2Сз(2)

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1 Нормативно-правові акти

- 1.1 Конституція України. - К. 2014.
- 1.2 Закон України «Про Державну прикордонну службу України». – К., 2003.
- 1.3 Закон України «Про державний кордон України». / 4.XI. 1991.
- 1.4 Закон України «Про основи національної безпеки України». – К., 2003.

2 Базова

- 2.1 Політологія: навчальний посібник / Діденко О. В., Бунєєв Т. В. – Хмельницький: Видавництво Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького, 2011. – 396 с.
- 2.2 Шляхтун П. П. Політологія (теорія та історія політичної науки): Підручник. – К.: Либідь, 2010. – 576 с.
- 2.3 Основи економічної теорії: Підручник / За заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Л. С. Шевченко. – Х.: Право, 2010. – 448 с.

3 Допоміжна

- 3.1 Піча В. М., Хома Н. М. Політологія. Навчальний посібник. – Київ- Львів, 2009. – 344 с.
- 3.2 Гелей С., Рутар С., Політології: Навчальний посібник. – К: Знання. 2007. – 309 с.
- 3.3 Навчально-методичне забезпечення з дисципліни «Політологія»: – Хмельницький, Видавництво НАДПСУ ім. Б. Хмельницького, 2011. – 41 с.
- 3.4 Політологія: Посібник для студентів вищих навчальних закладів. / За ред. О. В. Бабкіної, В. П. Горбатенка. – К.: «Академія», 2008. – 368 с.
- 3.5 Політологія: Академічний курс: Підруч. для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл. / М. І. Панов (керівн. авт. кол.), Л. М. Герасіна, В. С. Журавський та ін. – К.: Видавничий Дім «Ін Юре» , 2006. – 520 с.
- 3.6 Актуальні проблеми воєнної політології. / Під. ред. В. М. Смолянюка. – Вінниця, Нова книга. - 2002. – 340 с.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТІ (ІНТРАНЕТІ)

- 1.1. <http://radnuk.info/pidrychnuku/logika/499-logica/10419-2004-.html>
- 1.2. <http://readbookz.com/books/184.html>
- 1.3. http://thinbook.org/book_section/23-logika.html
- 1.4. <http://10.241.24.9/moodle/course/index.php?categoryid=23>

ОЦІНЮВАННЯ

Поточне рубіжне та підсумкове оцінювання здійснюється відповідно до положення <https://nadpsu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/01/polozh-otsinka-2020-12.01.-.pdf>.

ПОЛІТИКА КУРСУ («ПРАВИЛА ГРИ»)

Середовище в аудиторії є творчим, відкритим до конструктивної критики.

Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлені терміни. Якщо здобувач вищої освіти був відсутній на заняттях з будь-якої причини, він/вона відпрацьовують навчальні питання та завдання в часи самостійної підготовки та у встановлені викладачем терміни обов'язково звітують про опанування ними навчального матеріалу. Курсанти, які пропустили більше 30% з тих занять, де було передбачено оцінювання, одержали середньоарифметичну з поточних оцінок нижче 2,60, тобто менше 70% позитивних оцінок від загальної кількості, не відзвітували за індивідуальну та самостійну роботу, до семестрового контролю не допускаються.

У разі коли курсант не виконав умови допуску до складання семестрового контролю, завчасно, але не пізніше трьох робочих днів до складання семестрового контролю, рішенням кафедри йому встановлюється індивідуальний термін ліквідації заборгованості. Якщо курсант (слухач, студент) не ліквідує заборгованість у визначений кафедрою термін, то він вважається таким, що не виконав вимоги робочої програми навчальної дисципліни і в відомості обліку успішності, в графі «підсумкова оцінка», йому виставляється оцінка «незадовільно» за національною шкалою, 50 балів за 100-бальною шкалою і FX – за шкалою ЄКТС. При повній відсутності позитивних поточних оцінок, за визначені звітності, і не ліквідації заборгованості у визначений кафедрою термін, курсанту (слухачу, студенту) курс з навчальної дисципліни не зараховується і в графі «підсумкова оцінка», йому виставляється оцінка «недопущений» за національною шкалою, 17 балів за 100-бальною шкалою і F за шкалою ЄКТС. В такому випадку курсант (слухач, студент) представляється на засідання Вченої ради факультету, академії і йому пропонується пройти повний курс повторно. У разі відмови розглядається питання про його відрахування з академії.

Дотримання академічної доброчесності

Під час навчання учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися академічної доброчесності: етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Дотримання академічної доброчесності науково-педагогічним складом передбачає:

- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право;

- надання достовірної інформації про результати досліджень та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність;

- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливим освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей);

- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;

- дотримання норм законодавства про авторське право;

- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності.

За порушення академічної доброчесності учасники освітнього процесу закладу вищої освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності.

Нормативно-правове забезпечення: <https://nadpsu.edu.ua/osvita/normatyvno-pravove-zabezpechennia/>.

Додаток А
Методи навчання та методи контролю навчальних досягнень

Шифр	Метод навчання
1. Словесні методи	
МН 1.1	Лекція
МН 1.2	Розповідь
МН 1.3	Пояснення
МН 1.4	Бесіда
МН 1.5	Інструктаж
МН 1.6	Дискусія
МН 1.7	Диспут
2. Наочні методи	
МН 2.1	Демонстрація
МН 2.2	Ілюстрація
МН 2.3	Спостереження
3. Практичні методи	
МН 3.1	Лабораторна робота
МН 3.2	Практична робота
МН 3.3	Пробні вправи
МН 3.4	Творчі вправи
МН 3.5	Усні вправи
МН 3.6	Практичні вправи
МН 3.7	Графічні вправи
МН 3.8	Технічні вправи
МН 3.9	Групові вправи
4. Методи самостійного та індивідуального навчання	

Шифр	Метод контролю навчальних досягнень
1. Попередній контроль	
МК 1.1	Вибірковий усний
МК 1.2	Фронтальний письмовий
МК 1.3	Фронтальний тестовий
МК 1.4	Фронтальний проблемний
2. Поточний контроль	
МК 2.1	Вибірковий усний
МК 2.2	Колоквіум
МК 2.3	Контрольна робота
МК 2.4	Тестування
МК 2.5	Захист звіту з лабораторної роботи
МК 2.6	Захист звіту з практичної роботи
МК 2.7	Індивідуальна розрахункова робота
МК 2.8	Реферат
3. Рубіжний контроль	
МК 3.1	Фронтальний письмовий
МК 3.2	Фронтальний тестовий
МК 3.3	Фронтальний проблемний
4. Підсумковий контроль	
МК 4.1	Усний
МК 4.2	Письмовий
МК 4.3	Тестовий
МК 4.4	Проблемний

МН 4.1	Рецептивний
МН 4.2	Репродуктивний
МН 4.3	Евристичний
МН 4.4	Дослідницький
